

molitve dijaštva so zaključile himne »Povsod Boga« in »Kristus Kralj«.

Lepo uspel koncert v stolnici in besede Prezvzišenega

Kot ljubitelju pesmi se je Slomšek v čast na predvečer spomina 140 letnice njegovega rojstva vršil v stolnici spominski koncert, ki ga je priredilo pevsko društvo »Maribor«. Stolnica je bila polna poslušalcev, med katerimi sta bila poleg drugih odličnikov tudi prevzv. g. škof dr. Tomažič in prevzv. g. beograjski nadškof dr. Ujčič. Po končanem ubranem petju je prevzv. g. škof dr. Tomažič v kratkih in jedrnatih besedah govoril o Slomšku kot duhovniku, prosvetitelju in narodnemu buditelju. S prevzv. g. škofom je potem vsa cerkev molila molitev za blagor domovine in molitev za beatifikacijo Slomškega.

Zastopniki prosvetnih društev na Slomškovem grobu

Na dan spomina 140 letnice rojstva škofa Slomškega so se na Slomškovem grobu zbrali zastopniki prosvetnih društev, včlanjenih v mariborski Prosvetni zvezi. Predsednik Prosvetne zveze g. dr. Josip Hohnjec, rektor visoke bogoslovne šole v Mariboru, je imel najprej kratek nagovor, nakar je v imenu Prosvetne zveze položil na Slomškov grob lep lovorjev venec. V imenu Slomškove družine se je za počastitev zahvalil g. kanonik dr. Mirt, nakar so vsi prisotni molili molitev za Slomškovo beatifikacijo.

Zaključek proslav občni zbor Prosvetne zveze

Po počastitvi in molitvi na Slomškovem grobu se je v dvorani na Aleksandrovi cesti 6 začel občni zbor Prosvetne zveze. Vodil ga je predsednik dr. Josip Hohnjec, ki je uvodoma pozdravil zastopnika g. škofa prelata g. dr. Cukalo, mariborskega župana dr. A. Juvana, okrajna glavarja dr. Šiško in Eileca ter druge odličnike. Predlagal je vdanostne brzojavke Nj. Vel. kralju, Nj. Vis. knezu namestniku Pavlu in brzojavni pozdrav prosvetnemu ministru dr. Antonu Korošču. Po sprejetju brzojavk je občni zbor pozdravil v imenu prevzv. g. škofa prelata dr. Cukala, v imenu mesta Maribora župana dr. A. Juvana, v imenu ljubljanske Prosvetne zveze pa ravnatelj Vinko Zor.

Za pozdravi je sledil globok, Slomšku in njegovi bogati misli posvečen govor predsednika g. dr. Josipa Hohnjeca, katerega glavne misli smo priobčili že v zadnji številki »Slov. gospodarja«.

Izklesanemu predsednikovemu govoru so sledila poročila o društvenem delovanju v preteklem poslovnem letu. Številke so pokazale,

V njenih očeh je žarel ponos. Spomin na deda ji je vžil moč in neustrašenost.

»To je dovolj!« je mrzlo dejal Nard. »Tudi vi ne boste ušli smrti!«

Nato se je obrnil k Aspletu in nadaljeval:

»Roger, dekle je moje! Jaz sam bom razpolagal z njim.«

Roger ga je debelo pogledal.

»O tem ni govora, Nard. Pojdi domov s tovariši. Jaz vam bom izplačal štiri tisoč dolarjev in basta! Niti besedice več o stvari!«

Banditi so začeli mrmrati, Nard pa je jezno zavpil:

»Roger Asplet, pusti to čvekanje!«

»Pojdi, potem ti ga ne bo treba poslušati!«

»Brez dekleta ne bomo šli! Če ga ne daš, ti ga bomo iztrgali.«

Pri tem je potegnil izza pasu samokres. Tovariši so mu sledili. Toda niso poznali Aspleta, ki je bil v trenutkih nevarnosti mrzel ko led. Hladnokrvno je pomeril in ko se je dim razkadiril, so lopovi zagledali Narda na tleh s prestreljeno glavo.

Dogodek je povzročil tako osuplost, da ni nobenemu banditu prišlo na misel, da bi vrnil Aspletov strel. Še preden so se zavedli, je nameril Asplet samokres proti njim in zavpil:

Predsednik Prosvetne zveze dr. Josip Hohnjec, rektor Bogoslovne visoke šole v Mariboru

kako je Prosvetna zveza vsestransko delovala, zato so pa bila tudi poročila vzeta na znanje z

velikim odobravanjem. Uspešno delo je prišlo do izraza v volitvah, pri katerih je bil soglasno izvoljen dosedanji odbor s predsednikom dr. Josipom Hohnjcem na čelu. Njemu stoje ob strani kot odborniki sledeči gospodje: dr. Jeraj, dr. Sušnik, dr. Meško, Stabej, Richter, Malešič, Sekolec, Geratič, Klasinc, Zafošnik, Hrastelj, Tovornik, Munda, Bejek, Kotnik in Mastinšek. Pregledniki so gospodje: dr. Jože Mirt, prof. Živortnik in ravnatelj Janez Gašparič. Razsodišče tvorijo gospodje: dr. Juvan, dr. Leskovar, dr. Schaubach, dr. Aleksič.

Pred zaključkom se je sklenilo, da za narodne potrebe vsi člani včlanjenih društev darujejo letno 1 din in da se dela za treznost našega ljudstva. Sprejet je bil tudi sklep, da naj vsako društvo priredi domovinski dan. — Pri slučajnostih je govoril še vadniški učitelj g. Kotnik, ki je v lepih besedah raztolmačil potrebo in namen zadruga »Slomškov dom«. Kako bi se naj podpora za ta dom, namenjen učiteljskemu naraščanju, res praktično izvedla, je pa navzočim obrazložil g. župnik Gril iz Šoštanja, ki je postavil za zgled lastno faro.

Z željo, da bi nad našimi prosvetnimi organizacijami plaval duh Slomškega, je predsednik g. rektor dr. Josip Hohnjec zaključil lepo uspeli občni zbor.

Novice iz domačih krajev

O. Valerijan Landergott 70 letnik. 28. novembra je obhajal v krogu samostanske družine pri popolnem zdravju ter mladeniški duševni živahnosti in čistosti 70 letnico g. o. Valerijan Landergott, župnik frančiškanske župnije v Mariboru ter konzistorialni svetnik. Jubilat se je rodil 28. novembra 1870 pri Sv. Trojici v Slov. goricah. V frančiškanski red je stopil s 16. letom, in sicer v tirolsko provincijo. Preobleden je bil 25. avgusta 1886, eno leto pozneje je položil zaobljubo. O. Valerijan je že 54 let frančiškan. Mašniško posvečenje je prejel 28. decembra 1893. Pretežni del neumornega delovanja kot dušni pastir je posvetil Mariboru. Dolgo let je vršil službo mestnega kaplana in kateheta. Jubilat je bil desna roka graditelja veličastne bazilike Matere milosti, že rajnega o. Kalista Herica, od katerega je prevzel težavne posle župnika frančiškanske župnije. Kot župnik je posvetil vse svoje moči lepoti v skrb mu izročene hiše božje, katero je že prenovil, in oskrbel župniji na Pobrežju krasno pokopališče, ki je v okras in ponos vsemu mestu. Desetletja je vodi jubilat cerkveno petje svoje župnije in vrši službo organista. Povr. pa je še dnevno z vso požrtvovalnostjo na delu v spovednici, na prižnici, pri ol-

tarju in v pisarni. Blagi o. Valerijan se veseli v vsem mestu in daleč po Slovenskem občje priljubljenosti, spoštovanja ter ljubezni kot vsestransko zgleden, delaven in obenem na oničen ter skromen dušni pastir. O. Valerijanu želi »Slov. gospodar« k 70 letnici, naj ga ljubi Bog in Mari milosti ohranita Mariboru in Sloveniji še mnoga leta tako krepkega in čillega kakor je pri 70 letih, katerih mu ne bi nikdo prisodil!

Srebrni jubilej pri obhajilni mizi. Pri Sv. Lenartu v Slov. goricah je te dni obhajala srebrno poroko znana in spoštovana zakonska dvojica g. dr. Ludovik Kramberger in njegova žena Elizabeta. Slovesni jubilej se je pričel tiho in skromno s prejemom sv. zakramentov skupno s svojimi šestimi otroki, ki so najlepši božji dar k 25 letnici poroke. Otroke je molitev in duh staršev ohranil dobre in nepokvarjene. Družina dr. Krambergerja je krasen primer vzornega srečnega družinskega življenja in se njen poglavar g. dr. Kramberger veseli z ženo in otroci vred občje priljubljenosti v širnih Slov. goricah. Gospod doktor je kot zdravnik vedno pripravljen hiteti po blatnih cestah bolnikom na pomoč, pa tudi popotniki in reveži ga poznajo kot neizčrpen

»Proč s samokresi! Sem k meni jih zmečite! Vsi — takoj! Do tri bom štel, potem pa streljal!«

Vsi lopovi so bili do zob oboroženi, vendar so ubogali. Bili so neodločni Mehikanci, ki so vedno streljali na povelje. Ko so odmetali orožje, je Roger dejal:

»Zaenkrat sedite k ognju. Potem pa boste dobili moje ukaze.«

Eden izmed banditov je vprašal, ali bi smeli pokopati Narda.

»Jutri!« je hladno odvrnil Asplet.

Potem se je obrnil k Mariji, ki je razvoj dogodkov opazovala z grozo.

»Nisem hotel, da bi prišli v roke banditom,« je dejal.

»Zdaj lahko vidite, da vas jaz ne samo hočem, ampak tudi morem zaščititi.«

»Jaz pa hočem, da me izpustite!« je odločno rekla Marija.

Roger se je glasno zasmel in stopil k nji. Prijel jo je za brado, ji dvignil glavo in jo prisilil, da mu je gledala v oči.

»Marija, ti si imela priliko, da bi kot moja žena šla v Rajski dol. Toda ti si to priliko zamudila,« je dejal porogljivo.

Marija je hlastno odgovorila:

letala s padalom ter na ta način obiskuje svoje bolnike. Dostojen je ta hrabri zdravnik nad dvestokrat na ta način obiskal svoje bolnike.

Svetovni rekord ruskega letalca Roščina. Pred nedavnim je dosegel ruski letalec Roščin nov svetovni rekord v višinskem poletu. Z aeroplanom »USSR 70« se je dvignil 8.300 metrov visoko. Iz njegovih izjav, ki jih je dal zastopnikom sovjetskega časopisja, je razvidno, da je bil balon posebno prirejen za ta višinski polet. Izdelan je bil iz nenavadno lahkega materiala, da bi mogel doseči kar največjo višino, tako je na priliko gondola, v kateri se je nahajal letalec, tehtala vsega samo 8 kilogramov. Tako po dvigu je Roščin odvrnil vso obte-

vir dobrih del, usmiljenja in pomoči. Jubilatoma želimo, da bi s svojimi že preskrbljenimi otroci, ki vsi sodelujejo v katoliških organizacijah, božja previdnost, kateri se vedno prepustata, še v sreči naklonila čas zlate poroke!

Predstojništvo minoritskega samostana v Ptuj. Na pokrajinskem kapitulju v Splitu je bilo postavljeno za ptujski minoritski samostan naslednje predstojništvo: p. Mirko Godina, gvardijan; p. Konstantin Ocepek, predstojnik na Ptujski gori; p. Danijel Tomšič, predstojnik v Št. Vidu; p. Karel Jelušič, ravnatelj semenišča v Ptuj.

V gramoznici utonil. 66 letni hišni posestnik Simon Žumer iz Stražgojnice je bil na obisku pri sorodnikih na Pobrežju pri Mariboru. Ko se je vračal domov, je pri stražunskem gozdu pri gramoznici, ki leži tik gozda, spodrsnil in padel v 10 m globoko jamo, v kateri je bilo za 2 m vode. Starček se radi posledic padca ni mogel rešiti iz jame in je našel v vodi smrt. Mrtvega so dobili nabiranci suhljadi in obvestili o tem oblasti.

Smrt radi božjastnega napada. 19 letnega sovozača Ivana Vincetiča, ki je bil na hrani pri Anderluhu na Tezmem pri Mariboru, so našli v delavnici mrtvega. Ugotovljeno je po peni in stisnjenih pesteh, da je umrl med božjastnim napadom.

Huda nesreča doletela viničarja. V Svečini je povozil težek tovorni avtomobil 46 letnega viničarja Andreja Zamzeta. Ponesrečenega so prepeljali z istim vozilom v mariborsko bolnišnico z zlomljeno desno nogo in z notranjimi poškodbami.

Otrok umrl radi opeklin. Dveletni posestnikov sinček Franček Ožinger iz Hrastovca pri Sv. Lenartu v Slov. goricah se je polil z vrelo vodo, katero je prevrnil po sebi s štedilnika. Otroček je umrl radi opeklin.

Svet se pogreza radi preobilnega dežja. Iz Vurberga poročajo: Na posestvu Matije Kunstelc v Krčevinah se je pogreznil precejšen kos hribovitega zemlja, oziroma mlad sadovnjak in del njive ter zdrknil proti spodaj deročemu potoku, ki ga je popolnoma zajezil s štiri gozdnatega drevja. Voda si sedaj išče nove poti. Pronica pod zemljo in že na treh mestih priteka na svetlo. Ker nima potok sedaj pravega odtoka, se je bati novih nesreč. Omenjeni plaz je z močnimi razpokami prizadel tudi sosedna posestva. Škode je že par tisoč. Ljudje hodijo ogledovat to nenavadno stvar.

Huda nesreča pri gradnji poslopja. Osrednji urad za zavarovanje delavcev gradi v Celju v Vodnikovi ulici uradno poslopje. Dne 30. novembra se je vsula zemlja v globokem jarku pri kopanju temeljev na 37 letnega Kar-

DR. MED. POPOVIČ NIKO

ordinira od 8 do 12

PTUJ, LJUTOMERSKA CESTA 7

la Oblišarja iz Skal pri Velenju in na 39 letnega Janeza Pirca s Planine pri Sevnici. Oblišarja so odkopali s stisnjenim prsnim košem in z drugimi poškodbami ter je bil prepeljan v bolnišnico. Ko so pa osvobodili Pirca, je bil že mrtev, ker se je zadušil pod zemljo.

Dva hudo poškodovana. Jožef Lipovšek, 44 letni hlapec iz Mozirja, je zašel v Šmartnem ob Paki med dva voza, ki sta ga stisnila in je dobil hude poškodbe. — 34 letni dninar Ivan Plevnik iz Podčetrka je padel in se je nevarno poškodoval na glavi. Oba so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Debela plast zemlje zaprla občinsko pot. Radi ponavljajočega deževja zadnjih dni je bilo na 21. november okoli treh zjutraj zgrmelo okoli tisoč voz mehke in mokre zemlje s posestva posestnika Podvinskega pri Pišecah po strmini navzdol na občinsko cesto ter jo zasulo v vsej svoji širini. Zemlja je odnesla s seboj tudi večja hrastova drevesa, ki so se ustavila nad Kenetovo hišo, ki je v nevarnosti, da se pod težo zemlje in drevja ne zruši. Težko bo odstraniti hraste, ne da bi se poškodovala Kenetova domačija.

Žrtev dela. Gradbeno podjetje Dukič iz Ljubljane je prevzelo dela pri gradnji elektrarne TPD v Rajhenburgu, ker delo prav lepo napreduje. Pretečeni teden so delavci postavljali oder in nesrečno slučaj je hotel, da je eden izmed delavcev padel z odra 12 m globoko in nepremično obležal. Tovariši so poklicali rudniškega zdravnika, ki je nesrečnega delavca za silo obvezal. Pozneje so ga z avtomobilom odpeljali v bolnišnico v Brežice, kjer mu kljub zdravniški oskrbi niso mogli rešiti življenja. Prepeljali so ga v Rajhenburg, kjer so ga tudi pokopali. Pokojni Vekoslav Zorčič je doma iz Podsrede ter je bil med tovariši in domačini zelo priljubljen in spoštovan.

Nesreča v Globokem, ki bi kmalu zahtevala človeške žrtve. V Globokem pri Brežicah, kjer kopljejo lesni premog, se je pretekli teden zrušila velika množina zemlje tik ob izhodu glavnega rova. Radi tega je bil nemogoč izhod iz rova ter so morali rudarji zlesti na površino po lestvi skozi cev, ki dovaja zrak. V rudniku je zaposlenih mnogo delavcev, ker radi povpraševanja po tem premogu prihajajo vedno nova naročila in komaj zadovoljujejo potrebam naročnikov. Razvoj rudnika se je v poslednjem času močno dvignil. Pred večimi leti se je v rudniku v Globokem delalo le v večjih presledkih in je bilo tam zaposleno le malo

... Nikdar ne pozabim vzeti s seboj na delo dovolj bele kave. Ko se človek pošteno prepoti in utruji, ni boljšega kot nekaj požirkov dobre bele kave.

Kolinska
IZREDNO IZDATNA
KVALITETNA CIKORIJA

rudarjev. Kljub temu, da so cene premogu poskočile skoro za polovico, to je od 8 na 16 din kubični meter, je povpraševanje po premogu vedno večje. Saj se tudi ni čuditi, da ljudje kupujejo ta premog, ko so cene drugim vrstam kuriva mnogo višje.

Šofer tovornega avtomobila zakrivil smrtno nesrečo. V Ljubljani je na Dunajski cesti na križišču z Linhartovo ulico prišlo do smrtno nesreče, ki jo je zakrivil šofer tovornega avtomobila s tem, ker je preostro zavil iz Linhartove ulice na Dunajsko cesto. Šofer je pri svoji nepravilni vožnji zadel v kolesarja, vojne invalida Martina Potočar, narednika vodnika v pokoju, ki se je po cesti peljal pravilno na desni strani. Avto se je zaletel vanj, zdrobil kolo, nesrečni kolesar Potočar pa je pod kolesi avtomobila našel smrt.

Ekspozitura Prosvetne zveze za Prekmurje. Na občnem zboru Prosvetne zveze v Mariboru 26. novembra je bilo sklenjeno, da se ustanovi za Prekmurje ekspozitura, podružnica Prosvetne zveze. V širši odbor Prosvetne zveze je bil izvoljen iz Prekmurja g. Bejek Janko, župnik pri Sv. Sebeščanu, ki je dobil tudi nalogo, da organizira novo ekspozituro, ki je res potrebna, ker so v Prekmurju posebne potrebe in je daleč od Maribora. Želimo novi ekspozituri veliko uspeha!

Neupravičeni napadi na trgovce. V najtežjih časih se največji demagogi, ki iščejo osebne koristi od svojih puhlih fraz in zavajajo raz-

žitev. Balon se je dvignil z bliškovito brzino do 6000 metrov višine. V višini 7000 m je kazal toplomer 29 stopinj pod ničlo. Kljub toplim oblakom je letalec trpel strahovit mraz. Od višine 7000 m se je dvigal balon silno počasi. Povprečno hitrost dviganja je v tej višini znašala jedva 2 m v sekundi. V višini 8.200 m je Roščin nenadoma začutil grozen pritisk krvi, postajalo mu je slabo, zato se je odločil, da se spusti navzdol. Ko je balon pristal na zemlji, je posebna komisija pregledala višinomere ter ugotovila, da se je Roščin dvignil 8.300 m in ne samo 8.200 m, kot je sam mislil. Polet je trajal 61 minut, vsa pot pa je znašala 220 km.

Prva zračna borba. Prvi zračni dvoboj je

»Pripravljena sem vam dati listino. Ostanite v Rajskem dolu, ki ste ga ugrabili meni in mojim bratom. Toda dovolite, da odidem!«

»Marija, kako ste otročji!« se je zlobno nasmehnil lopov, ki je užival v Marijini preplašenosti, katere ni mogla skrivati. »Jaz bi vam listino lahko vzel, toda vi bi prisegli pred sodnikom...«

Marija ga je prekinila:

»Obljubim, da se odrečem Rajskemu dolu in nikdar ne bom govorila o tej listini, samo pustite me!«

»Ali me tako sovražite?« se je smejal hudobnež.

Marija je rešila glavo Aspletovega prijema. Njen obraz je izražal neizmerno zaničljivost.

»To, kar čutim do vas, že ni sovraštvo,« je dejala drhte.

»Razumem,« je prikimal Asplet. »Toda četudi me zaničujete, boste kljub temu z menoj jezdili med vrhovi in prepadi Sierre Nevade. V tem življenju drugega človeka ne boste videli. Še srečni boste, ko boste po večmesečnem samotarjenju zagledali mene. Veste, kam vas bom odvedel? V votlino gorskega samotarja. Ko smo vam skrivaj sledili, sem odkril zadnje bivališče tega norca. Visoko med skalami, kjer boste mogli govoriti samo z orli, vas bom imel zaprto. Od tam mi ne boste pobegnili.«

Medtem ko je govoril, je kazal banditom hrbet. Njihovi samokresi so ležali pri njegovih nogah. Med govor-

jenjem jih je nehote potiskal nazaj. Nenadoma je začutil močan sunek in ko se je obrnil, je začutil na trebuhu cev.

»Roke kvišku!« je zavpil nad njim bandit, ki je meril vanj.

Zdaj so tudi ostali banditi pograbili samokrese in jih naperili proti Rogerju.

Aspleta je ta preobrat samo za trenutek zmedel. Prej se je bolj bal Marijinega samokresa, kakor pa samokresov teh banditov. Roke je sicer dvignil, toda medtem je dal tako brco banditu, ki je stal pred njim, da je bolesto zavpil in se skotalil v globino. V naslednjem trenutku je Asplet že streljal. Ugnal je bandite, ne da bi bil pri tem ranjen.

Marija med to borbo ni ostala brezdelna. Tekla je h konjem, ki so se pasli v bližini. Zajahala je enega in naglo odjezdila.

Ko je streljanje utihnilo, je Roger zaslišal paket, ki se je oddaljeval. Takoj je vedel, kaj se je zgodilo. Skočil je h konjem, enega zajahal in zdirjal za Marijo.

Razdalja med jezdecema se je naglo krčila. Čez nekaj minut je Roger Marijo dohitel in zgrabil za uzdo nje-nega konja.

»Gospodična, zdaj ste končno javno izgubljeni!« je dejal porogljivo.

Marija se je ozrla v obraz svojega pregnanjalca. Vse je končano... Nima moči, da bi borbo nadaljevala. Oči

